

La Tribuna

Clamem al Parlament que no desmunti el Fons de Transició Nuclear

El Fons el tindrem a principis de 2023 i comportarà uns 24 milions d'euros anuals fins que s'hagin de tancar les nuclears

Demanem incrementar l'aportació del Fons de Transició fins al 50% i que no se superi el radi de 25 quilòmetres d'afectació

Fa set anys que tant des del Parlament com des del Govern de la Generalitat han intentat elaborar un mecanisme per crear un fons de transició nuclear que afavoreixi la transició econòmica i laboral a les zones que més directament es veuran afectades pel calendari de tancament de les centrals. Després de dos intents fallits de crear el mecanisme a causa de l'oposició dels governs espanyols, a la tercera, amb l'aprovació de la Llei d'acompanyament dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2022 s'incloua una modificació de la Llei 5/2020 de creació de l'impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient, per la qual el 20% dels ingressos relacionats amb les activitats de producció, emmagatzematge i transformació d'energia elèctrica d'origen nuclear es destinaria a nodrir un fons per a finançar actuacions de desenvolupament socioeconòmic i de transició energètica justa de les zones afectades per l'impacte ambiental de la producció d'energia elèctrica nuclear.

Aquest Fons està adscrit al departament competent en matèria d'empresa i treball. El règim de gestió d'aquest Fons es regula per un reglament que ha de preveure la participació en la determinació de les prioritats d'actuació del Fons, dels consells comarcals, d'altres entitats locals de caràcter supramunicipal de les zones afectades i de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives.

El Fons, una vegada aprovat aquest reglament, el tindrem a disposició a principis de 2023 i comportarà uns 24 milions d'euros anuals fins que s'hagin de tancar les nuclears. El 2022, alcaldies, consells comarcals de les àrees nuclears d'Ascó i Vandellòs hem estat treballant amb el Govern de la Generalitat la redacció del Re-

glament del Fons, que hem consensuat amb agents institucionals, econòmics i socials del territori i, a hores d'ara, està a punt de ser aprovat. Cal reconèixer la feina ingent del secretari d'Empresa i Competitivitat, Albert Castellanos, per arribar a aquests acords, amb la predisposició de tot-hom que hi hem participat.

La voluntat de tot plegat ha estat que aquest Fons no substitueixi les inversions ordinàries de la Generalitat ni de l'Estat i, sobretot, que no siguin una repartidora i que esdevinguin la llavor d'inversions empresarials i industrials que generin nous llocs de treball, tant per a personal qualificat com de mà d'obra.

Amb la proposta actual de reglament, gairebé a punt d'aprovació, es determinen 46 municipis que se'n beneficiaran, de les comarques de la Ribera d'Ebre, el Baix Camp, el Baix Ebre, la Terra Alta i el Priorat, amb una població total de 67.114 habitants. Tots aquests municipis tenen el nucli urbà dins del radi de 20 km respecte a una de les dues centrals nuclears. No s'exclou que si hi ha projectes interessants, el Fons es pugui utilitzar per dinamitzar municipis adjacents o propers.

Ara, però, a punt de disposar d'aquest Fons i de concretar algunes inversions d'empreses en aquestes comarques, pel valor afegit que suposa el Fons, el Parlament de Catalunya ha admès una Proposició de Llei del PSC per la qual es demana la modificació de l'article 8 de la Llei 5/2020, de 29 d'abril, amb relació al Fons de Transició Nuclear i la creació de l'òrgan de govern. Aquesta moció, més enllà de demanar un increment de l'aportació del 50% de l'im-

post, desvirtua i perverteix totalment l'objectiu pel qual es va crear el Fons de Transició Nuclear, que no és altre que oferir alternatives laborals i econòmiques als veïns i les veïnes dels pobles que es veuran afectats més directament pel tancament de les centrals nuclears. Així, la Proposició del PSC amplia el radi d'afectació del Fons fins a 30 quilòmetres, fet que comporta que la població afectada passi de 393.664 habitants de 108 municipis de 9 comarques catalanes i 2 d'aragoneses, el Baix Cinca i el Baix Aragó. La població afectada respecte a la proposta actual de la Generalitat, per tant, es multiplica per 5,86, mentre que l'aportació econòmica només es multiplica per 2,5, malgrat l'increment del Fons fins al 50% de l'impost que el PSC demana. Això vol dir que poblacions que res tenen a veure amb l'afectació socioeconòmica que comporta el tancament de les nuclears podran disposar d'aquests fons per fomentar la seva industrialització.

D'altra banda, a més, la Proposició imposa als representants del territori que han estat tot un any treballant en el consens d'un reglament per governar i gestionar el Fons un model de govern que mostra un gran desconeixement de la gestió de l'administració i que comportarà el bloqueig del Fons. I, per tant, que amb tota probabilitat no es pugui aplicar a partir de 2023.

I no es podrà gestionar perquè d'entrada, el PSC atorga la gestió del Fons i la presidència de l'òrgan de govern als ajuntaments de Vandellòs i Ascó, expulsa la resta d'ajuntaments i les cambres de comerç i la Diputació de Tarragona, i redueix els

agents socioeconòmics a més de deixar amb caràcter irrisori la presència de la Generalitat al ple.

El PSC pretén que la Generalitat recapti diversos milions d'euros perquè els gestioni una administració municipal dirigida per dos ajuntaments, que els hauran de repartir en actuacions en un territori de 108 municipis, alguns de fora de Catalunya. Un exemple d'ineficiència, bloqueig i paral·lisi d'uns fons urgents, necessari i imprescindible, si no és que es vol repetir el vell model de la repartidora que tants magres resultats en la reactivació econòmica i laboral ha aportat. És més, caldrà veure si entra dins la legalitat que els alcaldes puguin gestionar res amb l'autoritat que els correspon més enllà dels límits seu terme municipal.

Aquesta imposició unilateral via Proposició de llei parlamentària trenca qualsevol consens territorial i deixa en no res tota la feina feta per un futur just i digne dels municipis que durant anys han suportat la producció energètica del país. El canvi, a més d'un retard considerable en la disposició del Fons, implicarà la pèrdua de les oportunitats que aportaran valor a les nostres comarques i que a hores d'ara s'estan treballant per captar noves inversions i centenars de llocs de treball a les zones nuclears.

La cirereta del pastís és que, si la Proposició del PSC s'aprova i no hi ha nous pressupostos de la Generalitat, tot s'esfumirà i caldrà recomençar de nou en un context social, econòmic i industrial que fa més necessària i urgent que mai l'arribada dels fons per a la transició econòmica nuclear. El Fons ens fa més competitiu respecte a altres àrees industrialitzades i més ben connectades. No podem demorar el temps les oportunitats que ens ofereix els fons, ni amb un bloqueig ni amb la indeterminació del futur del Fons nuclear.

Demanem als grups parlamentaris i especialment al PSC que acceptin les esmenes a la Proposició de llei i emplacem els agents econòmics, socials i institucionals que hem estat treballant aquests darrers mesos braç a braç a defensar la proposta de Reglament actual, perquè el 2023 puguem disposar ja dels Fons de Transició Nuclear. I, finalment, instem els grups parlamentaris que acordin una esmena conjunta que permeti incrementar l'aportació del Fons de Transició fins al 50% i que no se superi el radi de 25 quilòmetres d'afectació, perquè desnaturalitza l'objectiu dels fons: generar oportunitats d'ocupació per als municipis que patiran el tancament de les nuclears.

GEMMA CARIM
Presidenta del Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre i alcaldessa de Vinebre
ROSA ABELLÓ
Presidenta del Consell Comarcal del Baix Camp
XAVIER GRÀCIA
President del Consell Comarcal del Priorat
XAVIER FAURA
President del Consell Comarcal del Baix Ebre
ROGER GRIFOLL
Alcalde del Molar
JOSEP MARIA PORQUERES
Alcalde de la Figuera
FRANCESC X. MOLINÉ
Alcalde de Móra la Nova
FRANCESC BARBERO
Batlle de Flix
JOAN JUNCA
Alcalde de La Torre de l'Espanyol
BLANCA LÓPEZ
Alcaldesa de Garcia
FRANCISCO BLANCH
Alcalde de la Fatarella
ANTONIO ALVAREZ
Alcalde de Corbera d'Ebre
JORDI GASENI
Alcalde de l'Ametlla de Mar
MONTSE PERELLÓ
Alcaldesa de Tivissa